

YHTEENVETO MAASEUTUHALLINNON KEURUUN YHTEISTOIMINTA-ALUEEN TILINPÄÄTÖKSESTÄ VUODELTA 2022

Maaseutuhallinnon tulosalue muodostuu tukihallintoyksiköstä ja maaseudun kehittämissyksiköstä.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kunnat:

Keuruun kaupunki
Jämsän kaupunki
Kuhmoisten kunta
Multian kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Petäjäveden kunta
Ruoveden kunta
Virtain kaupunki

MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTA-ALUEEN LOPULLISET KUSTANNUKSET VUODELTA 2022

Tukihallintoyksikkö: Kustannuspaikka **131020** maaseututoimen hallinto

Toimintatuotot	0,00 €
Toimintakulut	375.599,65 €
Netto kulut	375.599,65 €

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu: ” Tukihallinnon kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken siten, että kustannuksista 40 prosenttia jaetaan toimintavuotta edeltävän vuoden kuntien aktiivitulojen (tukea hakevat tilat) määrien perusteella, 40 prosenttia toimintavuotta edeltävän vuoden tukipäätösten määrien perusteella ja 20 prosenttia tasan kuntien kesken ”.

Keuruun kaupunki on laskuttanut vuoden 2022 talousarvion perusteella kunnilta kuntaosuuksina yhteensä 385.200,00 €. Maaseutuhallinnon talousarvio liittuu 56.104,96 eurolla.

Keuruun kaupunki palauttaa kunnilta liikaa perittyä maksuosuutta yhteensä 56.104,96 €. Palautukset maksetaan helmikuussa 2023.

Lopulliset kuntien maksuosuudet vuodelta 2022 tukihallintoyksikön osalta alla olevassa taulukossa.

	Lopullinen kunnan maksuosuus €	Kunta on maksanut ennakkona €	Keuruun kaupunki palauttaa €	Keuruun kaupunki laskuttaa lisää €
Jämsä	83.832,72	97.800,00	13.967,28	
Keuruu	46.504,61			
Kuhmoinen	27.088,44	31.200,00	4.111,56	
Multia	28.562,25	34.200,00	5.637,75	
Mänttä-Vilppula	40.694,03	47.400,00	6.705,97	
Petäjävesi	35.726,69	42.000,00	6.273,31	
Ruovesi	46.952,73	55.200,00	8.247,27	
Virrat	66.238,18	77.400,00	11.161,82	
Yhteensä	375.599,65	385.200,00	56.104,96	

Kehittämisyksikkö: Kustannuspaikka **131025** Kehittämisohjelman toteutus.

Kehittämisyksikön talousarvioon oli budjetoitu yhteensä 20.000 euroa kehittämisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteutukseen. Kuntakohtainen arvio kustannuksista oli 2.500 €. Toimintasuunnitelmassa määriteltiin, että toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset laskutetaan kunnilta sen mukaisesti mitä toimenpiteitä kunnassa on toteutettu.

Kehittämisyksikön menot vuonna 2022 olivat yhteensä 1500 €.

Jämsä	0,00
Keuruu	0,00
Kuhmoinen	0,00
Multia	0,00
Mänttä-Vilppula	165,00
Petäjävesi	0,00
Ruovesi	495,00
Virrat	840,00
Yhteensä	1500,00

Kehittämisyksikön toimintaan v. 2022 on vaikuttanut vielä jonkin verran koronapandemia.

Liitteet

1. Laskelma kuntien maksuosuuksista vuodelle 2022 tukihallintoyksikön menoista.
2. Tiedote – maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alue.

Mahdolliset tiedustelut:
Kautto Marjukka
p. 040-5721336
marjukka.kautto@keuruu.fi

Keuruulla 13.2.2023

Maaseutupäällikkö

Marjukka Kautto

Maasetuhallinnon Keuruun yhteistoimita-alueen kustannusten jakautuminen kuntien kesken vuonna 2022
Laskelma kuntien maksuusuuksista vuodelle 2022 tukihallintoyksikön menoista

13.2.2023

Menot yhteensä	375599,65
Tulot yhteensä	
Netto kustannus	375599,65
40 %	150239,86
20 %	75119,93

Kustannusten jakoperusteet	Keuruu	Multia	Petäjävesi	Jämsä	Kuhmoinen	Mä-Vi	Ruovesi	Virrat	Yht.
Maatilojen määrä vuonna 2021	121	64	84	275	66	107	122	173	1012
%	11,96	6,32	8,30	27,17	6,52	10,57	12,06	17,09	100,00
Tukipäätösten määrä vuonna 2021	703	355	509	1234	290	566	714	1144	5515
%	12,75	6,44	9,23	22,38	5,26	10,26	12,95	20,74	100,00

Kustannustenjakaja	Keuruu	Multia	Petäjävesi	Jämsä	Kuhmoinen	Mä-Vi	Ruovesi	Virrat	Yht.
40% tilaluun suhteessa	17963,46	9501,34	12470,50	40826,05	9798,25	15885,04	18111,92	25683,30	150239,86
40% päätösmäärän suhteessa	19151,16	9670,92	13866,20	33616,68	7900,19	15419,00	19450,82	31164,90	150239,86
20% tasan	9389,99	9389,99	9389,99	9389,99	9389,99	9389,99	9389,99	9389,99	75119,93
Kuntaosuus yhteensä vuonna 2022	46504,61	28562,25	35726,69	83832,72	27088,44	40694,03	46952,73	66238,18	375599,65

Kuntien maksuosuudet Keuruun kaupungille	Multia	Petäjävesi	Jämsä	Kuhmoinen	Mä-Vi	Ruovesi	Virrat	Yht.	
Kuntien lopulliset maksuosuudet v. 2022	46504,61	28562,25	35726,69	83832,72	27088,44	40694,03	46952,73	329095,04	
Kunnat maksaneet ennakkona 2022 aikana		34200,00	42000,00	97800,00	31200,00	47400,00	55200,00	385200,00	
Erotus +lisämaksu / -palautus		-5637,75	-6273,31	-13967,28	-4111,56	-6705,97	-8247,27	-11161,82	-56104,96

	Multia	Petäjävesi	Jämsä	Kuhmoinen	Mänttä-Vilp	Ruovesi	Virrat	Yht.
1. Erä Tammi- Helmikuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
2. Erä Maalis- Huhtikuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
3. Erä Touko-Kesäkuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
4. Erä Heinä- Elokuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
5. Erä Syys-Lokakuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
6. Erä Marras- Joulukuu	5700,00	7000,00	16300,00	5200,00	7900,00	9200,00	12900,00	
Ennakkomaksut yhteensä	34200,00	42000,00	97800,00	31200,00	47400,00	55200,00	77400,00	385200,00
7. Erä tasaustasku helmikuu 2023. Lisämaksu/Palautus	-5637,75	-6273,31	-13967,28	-4111,56	-6705,97	-8247,27	-11161,82	-56104,96

13.2.2023

Tilaisuus/toimenpide	Jämsä	Keuruu	Kuhmoinen	Multia	Mänttä-Vilppula	Petäjävesi	Ruovesi	Virrat	Yhteensä
Sorkanhoitokurssi/ Ruovesi					165		495	840	1500 Euroa
21-22.2.2022									

Laskutetaan kunnilta	0	0	0	0	165	0	495	840	1500
Budjetti	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	20000
Jäijellä 31.1.2023	2500	2500	2500	2500	2335	2500	2005	1660	18500

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueella on pidetty v. 2022 vain tämä yksi kehittämistoimintaan liittyvä tilaisuus.

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alue 2022

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueeseen kuuluu 8 kuntaa Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueelta. Isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki ja muut yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kunnat ovat Jämsä, Kuhmoinen, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi, Virrat ja Ruovesi. Yhteistoiminta-alue vastaa maataloustukiin liittyvistä hallintotehtävistä (Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa 30.3.2010/210), mutta toteuttaa myös maatalouteen liittyviä kehittämistehtäviä alueella.

Maatalouden rakennekehitys Suomessa

Maatalous- ja puutarhayritysten määrä Suomessa vuonna 2022 oli 43 611 tilaa, keskimääräinen tilakoko 52 hehtaaria. Kymmenessä vuodessa tilakoko on kasvanut n. 11 hehtaarilla. Puolet tiloista on kuitenkin alle 31 hehtaaria. Maidontuotanto on laskenut jo viidettä vuotta peräkkäin, lihantuotanto hiukan noussut vuoden 2019 määrästä. Vuonna 2021 viljaa tuotettiin Suomessa 2,6 miljardia kiloa ja vuonna 2022 satomäärä oli 3,5 miljardia kiloa (Luken tilastopalvelut).

Tilastotietoja Keuruun yhteistoiminta-alueen maataloudesta

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen kunnat ovat hyvin eri kokoisia kokonaispeltopinta-alan suhteen. Peltopinta-alaltaan isoimmat kunnat ovat Jämsä ja Virrat, joissa myös tilalukumäärä on korkeampi. Kokonaispinta-alallisesti pienimpiä kuntia edustavat Kuhmoinen ja Multia. Tilalukumäärä on laskeva myös Keuruun yhteistoiminta-alueella, samanaikaisesti alueen tilojen keskimääräinen pinta-ala (tilakoko) kuitenkin kasvaa. Peltaja siirtyy aktiivituloille joko vuokrauksen tai myynnin kautta, joka mahdollistaa tilakoon kasvun. Tällä hetkellä suurinta tilalukumäärää edustaa Jämsä, jossa oli vuonna 2022 268 perus- ja viherryttämistuen hakijaa. Vastaavasti pienintä tilalukumäärää ja samalla myös pienintä keskimääräistä tilakohtaista pinta-alaa edustaa Multia. Multian tilalukumäärä pysyy kuitenkin vuodesta toiseen melko muuttomattomana. Kunnasta riippumatta suurin osa yhteistoiminta-alueen tiloista on kuitenkin alle 30 hehtaaria kasvinviljelytiloja (Taulukko 1).

	Tukivuosi	2022	2022
ELY	Kokoluokka (ha)	Tilat, kpl	Osuus
05 Pirkanmaan ELY-keskus	yhteensä	469	100%
05 Pirkanmaan ELY-keskus	- 9.99	113	24%
05 Pirkanmaan ELY-keskus	10 - 29.99	164	35%
05 Pirkanmaan ELY-keskus	30 - 59.99	90	19%
05 Pirkanmaan ELY-keskus	60 - 89.99	43	9%
05 Pirkanmaan ELY-keskus	90 -	59	13%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	yhteensä	533	100%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	- 9.99	170	32%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	10 - 29.99	183	34%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	30 - 59.99	91	17%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	60 - 89.99	45	8%
10 Keski-Suomen ELY-keskus	90 -	44	8%

Taulukko 1, Tilakoon jakauma 2022

Tuotantosuunnista koko yhteistoiminta-alueella yleisimpiä ovat viljanviljely- tai muu kasvintuotanto. Vastaavasti kotieläintuotannosta lypsykarjatalous ja lihanautojen tai muiden nautojen kasvatus ovat yleisimmät tuotantosuunnat. Alueellisia eroja ja keskittymiä tuotantosuunnissa on myös havaittavissa.

Viljelijöiden ikäjakauma on suhteellisen samankaltainen kunnasta riippumatta. Nuorten alle 40-vuotiaiden viljelijöiden osuus on alle viidenneksen, samoin yli 65-vuotiaiden koko tilalukumäärästä. Suurinta ikäluokkaa edustavat 50-64-vuotiaat viljelijät.

Nuoria maatalousyrittäjiä tarvitaan maatalouselinkeinojen jatkuvuuden turvaamiseksi. Kannustimet jatkajalle ovat Nuoren viljelijän aloitustuki ja Nuoren viljelijän tuki, mutta luopujia nykyinen järjestelmä ei enää huomioi luopumistukijärjestelmän päätyttyä vuonna 2018.

Maatalouden rahavirrat Keuruun yhteistoiminta-alueen maataloudesta

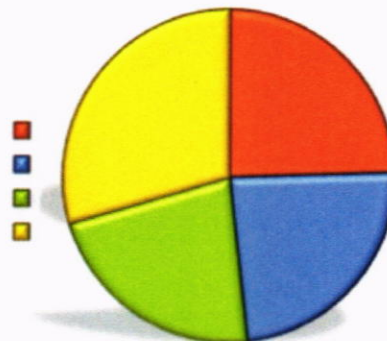
Maatalouden rahavirrat -tilastossa (Kantar TNS Agri Oy, 2021) on esitetty yhteistoiminta-alueen rahavirtoja. Ohjelmakauden aikana ei ole tapahtunut maatilojen kokonaistuloissa muutoksia. Maatalouden tulojen pudotusta on korvattu metsätuloilla sekä sivuansioilla/ liitännäiselinkeinoilla. Pelkästään maatalouden myyntituloja tarkastellessa merkittävä pudotusta on tapahtunut Keuruun yhteistoiminta-alueella sellaisissa kunnissa, joissa karjatalouden osuus myyntituloista on pieni.

AgrilInfo Maatilojen rahavirta

Keuruun YTA, 2021

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	116,11 milj. €	(3 %) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNTITULOT	24	28,43		
MAATALOUDEN TULOTUET	24	27,57		
METSÄTULOT (MAANV.)	22	25,81		
SIVUANSIOT /LIITÄNNÄISELINKEINOT	30	34,31		

Kuva 1, Maatilojen tulot 2021

Alla olevassa taulukossa maatalojen tulot (sisältäen myyntitulot, tuet, metsätulot ja sivuansiot) kunnittain vuosilta 2014-2020 (Taulukko 2).

	JÄMSÄ	KEURUU	KUHMOINEN	MULTIA	PETÄJÄVESI	MÄNTTÄ-VILPPULA	RUOVESI	VIR RAT
2020	23,73	13,63	7,67	4,7	7,91	12,76	14,75	27,34
2019	25,38	13,24	7,49	5,18	9,06	13,9	16,33	26,38
2018	26,43	14,04	9,6	5,3	9,07	14,01	16,82	26,18
2017	24,2	13,49	7,91	5,16	8,46	13,24	15,23	25,33
2016	24,91	14,12	7,77	5,2	8,9	12,67	15,13	24,35
2015	22,21	13,35	7,22	4,84	8,58	12,72	13,85	23,68
2014	24,24	14,06	7,23	4,9	8,42	13,17	15,36	25,01

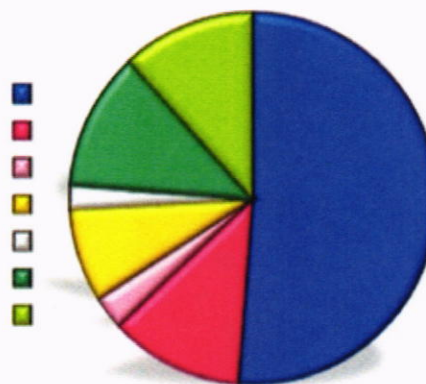
Taulukko 2, Maatalojen tulot Keuruun yhteistoiminta-alueella 2014-2020 (milj.€)

Maatalouden myyntituloissa lähtökohtana ovat kunkin tuotteen tuotantomäärät sekä maksetut tuottajahinnat. Tuottajatilitysten yhteydessä maksetut tuet eivät sisälly myyntituloihin. Viljojen osalta osa viljasta päätyy myös muiden kanavien kautta (mm. tilojen välinen yhteistyö, oma käyttö) markkinoille tai muihin käyttötarkoituksiin.

MAATALOUDEN MYYNTITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä 28,43 milj. € (1 %) *

	Tiloja**	%	milj. €
MAITO	85	51	14,57
NAUDANLIHA	83	12	3,34
SIANLIHA	7	3	0,83
MUU LIHA	52	8	2,34
KANANMUNAT	5	2	0,60
VILJAT	392	12	3,44
MUUT KASVIT	351	12	3,31
yhteensä	975		

*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantos suunnan mukaan

Kuva 2, Maatalouden myyntitulot 2021

Maatalouden myyntitulojen muutosta kuluvan ohjelmakauden aikana Keuruun yhteistoiminta-alueella, on kuvattu kunnittain taulukossa 3.

	JÄMSÄ	KEURUU	KUHMOINEN	MULTIA	PETÄJÄVESI	MÄNTTÄ-VILPPULA	RUOVESI	VIR RAT
2020	2,96	2,94	2,08	0,62	1,56	3,87	4,14	10,08
2019	3,14	2,94	2	0,86	1,87	4,29	4,3	9,41
2018	3,17	3,38	1,96	0,89	1,97	4,09	4	9,06
2017	2,84	3,09	1,98	0,84	1,97	3,71	3,59	8,37
2016	3,01	3,15	1,99	0,99	2,11	3,68	3,46	7,63
2015	3,12	3,32	1,89	1,03	2,08	3,52	3,26	7,81
2014	3,35	3,7	2,01	1,02	2,29	3,63	3,96	8,2

Taulukko 3, Maatalouden myyntitulot 2014-2020

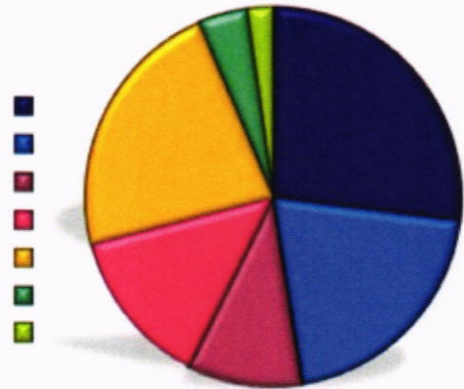
Maatalouden pääostopanosten hankintamenojen laskennassa on käytetty sekä julkisia että Kantar TNS Agrin maatilakyselyiden tuloksia.

Karjatilojen vaikutus näkyy myös pääostopanoksissa, koska merkittävä osa ostopanoksista kohdistuu ostorehuihin ja rehujen säilöntäaineisiin. Maatalouden ostopanoksista merkittävä osa kohdistuu myös lannoitteisiin sekä poltto- ja voiteluaineisiin.

MAATALOUDEN PÄÄOSTOPANOKSET (sis. alv)

yhteensä 31,31 milj. € (19 %) *

	%	milj. €
OSTOREHUT + REHUNSAIL.AINEET	27	8,43
LANNOITTEET JA KALKKI	21	6,42
UUDET TRAKTORIT	10	3,12
MUUT KONEET	14	4,26
POLTTO- JA VOITELUAINEEET	23	7,06
OSTOSIEMEN	4	1,32
KASVINSUOJELUAINEEET	2	0,70

*(suluisissa muutos-% ed. vuoteen)

Kuva 3. Maatilojen pääostopanokset Keuruun yhteistoiminta-alueella 2021 (milj.€)

Taulukossa 4 on esitetty kunnittain maatalouden pääostopanokset (sis.alv) vuosina 2014-2020.

Pääostopanosten hintojen muutos ei selitä maatilojen pääostopanosten muutosta, vaan vaikutusta on myös mm. tuotantosuuntien vaihdoksella (kotieläintilojen väheneminen/lisääntyminen), tuotantovolyymien muutoksilla sekä luomuviljelyn lisääntymisellä.

	JÄMSÄ	KEURUU	KUHMOINEN	MULTIA	PETÄJÄVESI	MÄNTTÄ-VILPPULA	RUOVESI	VIR RAT
2020	4,64	3,14	1,88	1	2,13	3,66	3,01	6,9
2019	5,63	3,17	1,88	1,05	2,02	4,82	3,31	7,05
2018	4,42	2,79	1,84	1,17	2,1	4,65	3,2	6,19
2017	4,77	2,81	1,77	1,01	1,88	3,81	2,92	5,89
2016	5,22	3,20	2,1	1,1	1,9	3,32	2,79	5,59
2015	5,22	3,16	1,79	0,96	2,05	4,24	3,41	6,81
2014	5,82	3,27	1,48	0,98	2,05	3,9	3,39	6,59

Taulukko 4. Maatilojen pääostopanokset Keuruun yhteistoiminta-alueella 2014-2020 (milj.€)

Keuruun yhteistoiminta-alueen hallinto ja kehittäminen

Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen tehtävät (L30.3.2010/210) ovat pääsääntöisesti maaseutuhallinnon paikalliset viranomaistehtävät, jotka liittyvät mm. EU:n ja Suomen kansallisiin maataloustukiin, tukioikeusrekisteriin, eläintenpitäjärekisteriin, riistavahinkoihin ja hukkakauralakiin. Yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 2013 alusta ja isäntäkuntana toimii Keuruun kaupunki. Hallintoyksikön menojen jakauma (taulukko 5).

Vuosi		Jämsä	Keuruu	Kuhmoinen	Multia	Mänttä-Vilppula	Petäjävesi	Ruovesi	Virrat	Yht.
2013	TOT	96921	57825	33329	32058	46264	43447	54685	78799	44332
2014	TOT	97530	57358	32478	31985	46395	43165	53411	78799	44112
2015	TOT	101970	60312	34030	33519	48375	44723	55862	81624	46041
2016	TOT	95761	57193	31418	31586	47587	42648	55678	79821	44169
2017	TOT	95668	57778	32028	31483	47943	41840	54850	80604	44219
2018	TOT	96406	55913	31412	31789	47293	41315	54068	78472	43666
2019	TOT	99744	58044	32370	33680	49493	42201	56416	80594	45254
2020	TOT	96569	57458	30967	34807	48137	42132	55031	78526	44362
2021	TOT	85818,98	49343,68	27628,89	30065,86	42199,07	37009,78	49261,11	67991,92	389319,2
2022	TOT	PÄIVITÄ								

Taulukko 5, Maaseutuhallinnon Keuruun yhteistoiminta-alueen kustannusten jako

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti hallintokulu 20 % jakautuu tasan sopimuskuntien kesken. Kustannuksista 40 % jakautuu tilalukumäärän ja 40 % tukipäätösten suhteen sopimuskuntien kesken. Kustannuksien jaossa käytetään tilinpäätösvootta edeltävän vuoden tilalukumäärää ja tehtyjen tukipäätösten määrää.

Tukihallinnon tehtävien lisäksi Keuruun yhteistoiminta-alueella on laadittu vuosittain ohjelmakauden mukaisesti kehittämisohjelma. Kehittämisohjelman toimenpiteillä pyritään vastaamaan mahdollisimman hyvin alueen maatalousyrittäjien tarpeisiin. Kehittämissasioissa voi olla yhteydessä oman kunnan maaseutusihiteeriin tai yhteistoiminta-alueen maaseutupäällikköön.

Korona-tilanne on vaikuttanut merkittävästi kehittämisohjelman toteuttamiseen, tapahtumien järjestäminen on ollut hyvin vaikeata. Kehittämysyksikkö on tehnyt myös aktiivisesti yhteistyötä muiden toimijoiden mm. hankkeiden kanssa, jotta alueelle on saatu parhaiten maatalousyrittäjien kehittämistarpeita vastaavaa toimintaa. Maataloustoimistoissa kunkin kunnan oman maaseutusihiteerin kanssa on myös hyvä keskustella oman tilan kehittämiseen liittyvistä asioista, jolloin maaseutusihiteeri voi ohjata aihealueen mukaisten asiantuntijoiden palveluiden piiriin.